

בולעטין # 153 - סיון תשל"ה לפ"ק

וועד העולמי למען הצלת ישראל מעצת מרגלים, ולתקן חטא המרגלים ארגון מוקדש לעקור את עצת המרגלים המדברים לשון הרע על ארצינו הקדושה, (שעל ידיהם נחרב ב' מקדשות וגלינו מארצינו, ובא עלינו כל הצרות רח"ל), ולעורר על קדושת ומצות ישוב ארץ ישראל כמבואר במדרש תלפיות (ענף ארץ ישראל), יחד הקדוש ברוך הוא את ארץ ישראל כמו בעל המיחד קרקע לאשתו למזונותיה, והשכינה אין שורה בחוץ לארץ. ובספר חרדים (דף נ"ז), מצות עשה מן התורה לדור בארץ ישראל, שנאמר וירשתה וישבת בה, וכאמרם ז"ל שמצוה זו שקולה כנגד כל מצות שבתורה, ויתקיים בנו הפסוק דברים (יב, ה') "כִּי אִם אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר ה' אֱלֹהֵיכֶם מִכָּל שְׁבִטֵיכֶם לְשׂוֹם אֶת שְׁמוֹ שָׁם לְשִׁכְנוֹ תִדְרְשׁוּ וּבָאתָ שָׁמָּה", ונזכה לביאת המשיח בב"א שנת "אל המקום אשר" לפ"ק.

יצא על ידי וועד העולמי למען הצלת ישראל

מעצת מרגלים, ולתקן חטא המרגלים

כמו שכתוב רש"י במדבר (פרק יג פסוק טז) ויקרא משה להושע וגו' - התפלל עליו - יה יושיעך מעצת מרגלים.

באר שבע, ארץ ישראל

משך חכמה על דברים פרק כט פסוק ג

(ג) ולא נתן ד' לכם לב לדעת כו' עד היום הזה - הענין כי בארתי בכ"מ (ע' לעיל פ' תשא לב, יט) אשר טעיות בני ישראל בכמה מקומות היה כי חשבו למשה לפועל מעצמו, ולכח האלדי השופע בו הבדילוהו מן היוצר, והוא לא היה רק לפה לאלדים לדבר אתו אודות הנוגע לכלל בני", ואיפוא ראו כי משה מעצמו אינו מנהיג ואינו שופע מאומה, ביום שמת משה, אז הבינו כי מחומר קורץ כמוהם וגם הוא בן תמותה, ורק רצון הבורא הקיים בשלמותו בלא שינוי הוא האומר וגוזר והמשדד, והנה ידוע כי רז"ל אמרו (ע' דברים רבה ז-יא) שמשה אמר זה ביום מותו, ולכן אמר ולא נתן ד' לכם לב לדעת כו' עד היום הזה, יום שמת ונפשו הולך בצרור החיים אז תדעו ותבינו כי ד' הוא המנהיג ומשגיח בפרטיות בזמן ובאיש בכל מפעל ומצעד.

ובהתכת הכתובים אתם ראיתם את כל אשר עשה ד' לעיניכם כו' המסות הגדולות וכו' ולא נתן לכם ד' כו' ואולך אתכם ארבעים שנה, נראה כי באמת לפי מצב הישראל במדבר, מן ירד מן השמים, ומים מצור החלמיש, שמלתם לא בלתה, עננים הולכים לפניהם, מי הוא אשר יבחר לסור מדרך הטוב, ורק כמו שהיו ישראל בארץ, שכל ענינם היה עפ"י טבע, אך בזמן שעשו רצונו של מקום הוסיפו כח בפמליה של מעלה (ע' איכה רבה א- לה), הוא הטבע המופקדה מהשגחה פרטית של השי"ת, עד כי בימי שמעון ב"ש עשו חטים כב' כליות כו' (תענית כג, חולין קיט: וע' רש"י שם), וכאשר יראה החכם בהנהגה שבימי דוד ושלמה, זהו תכלית ואושר הבריאה, רק הנהגתם הנסיית היה להשריש בלבבם יסודי הדת

וללמד כל פרטיה באותן מ' שנה, והמה היו סבה ויסוד להנהגת האומה עד היום אשר לא ימוש מפיהם דבר ד' עד עולם, (וכמו שפירשתי להלן (לב, ג) פסוק כי שם ד' אקרא), וזה שאמר אתם ראיתם את כל אשר עשה ד' לעיניכם המסות הגדולות כו' ולא נתן ד' לכם לב לדעת כו' עד היום הזה, והיום הזה בכלל, כל זמן שאתם מושגחים בהנהגה הנסית לא הגעתם אל התכלית הנרצה, כי לזה לא צריך לב לדעת ועינים לראות כו', ואולך אתכם ארבעים שנה שמלתך כו' לחם לא אכלתם כו' למען תדעו [על ימים העתידיים לבוא] כי אני ד' [המנהיג הנהגה נסית אשר על זה הונח שם ד'] אלודיכם [הוא כח כל כחות הטבעיים המשופעים מאתו בהשגחה פרטית], וכל מפעל ממנו יתברך בלא שום צד אמצעית חלילה ויהיה זה קיום לימים הבאים לשמור דתו ולילך בדרכיו בעת אשר יהיה הנהגתכם טבעי. ודו"ק.

ובמדרש (רבה ז-יא) על פסוק זה כיון שבא לכנס לארץ ישראל התחיל אומר אעברה נא ואראה כו' א"ל ההקדוש ברוך הוא משה בטלת שלי ושלך קיימת אני אמרתי ואשמידם וא"א סלח נא ונתקיים שלך כו' א"ל ההקדוש ברוך הוא משה אין אתה יודע מה לעשות אתה רוצה לאחוז החבל בשני ראשין אם אעברה נא אתה מבקש לקיים בטל סלח נא ואם סלח נא אתה מבקש לקיים בטל אעברה נא. ויתכן פירושו, דאמרו פרק יש נוחלין (בבא בתרא קכ"ג): אין זרעו של עשו נופל אלא בידי זרעו של רחל ומביא קראי דעמלק, נמצא דעמלק אינו נופל אלא בזרעו של רחל, והטעם אולי דבמכילתא (בשלח יז-ח) על פסוק ויבא עמלק אמר יבא כפוי טובה ויפרע מכפויי טובה, אגם כן מי הוא שעשה ושלם טובה עבור רעה יותר מיוסף ששלם טובה עבור רעה, לכן בניו המה המנצחים את הכפוי טובה מי ששלם רעה בעד טובה, ומלחמתו הראשונה שאמר משה ליהושע (ס"פ בשלח) צא הלחם בעמלק יוכיח, לפי שהוא מזרעו של רחל, וכן שאול שלחו ד' להלחם בעמלק, ולזה המרגלים הפילו חתיתם בהזכירם הענקים אשר כחגבים בעיניהם ועמלק יושב בארץ הנגב, לפי שנכוו בעמלק כבר הזכירו רצועה שלקה בו (רש"י פ' שלח יג, כט. תנחומא שם ט). והנה עיקר כבוש ארץ ישראל הוא בזכות התחלת רצון ישראל ללכת ללחום עמים רבים ועצומים בעזר שמו יתברך, בזה המה מנצחים את כל מלכי כנען, וכן איתא בספרי (ר"פ ראה, ר"פ תבא) כ"פ בשכר שתירש תשב, בשכר שתכבוש תירש, כי בהתחלת החפץ מישראל לכבוש במצותו ובהבטחתם עליו לבדו הוא ההולך לפנייהם לכבוש, והנה אם יפחדו ולא יבטחו בד' אז לא יצליחו נגד הגוים הרבים ועצומים מהם, לכן כדי לבטל מהם הפחד מהענקים, לחם משה את סיחון ועוג גדולי הענקים, והראן אשר ברצות ד' כקש נדף המה. והנה עוד היה עליהם חיתת עמלק כי ידעו אשר הוא רצועה ללקות לישראל, לכן אם משה יעבור עמהן הלא ידעו כי אין זרעו של עשו נופל אלא בידי זרעו של לאה, ועיקר המלחמה נקרא על הראש והמלך, ואם משה יעבור לפנייהם הלא יראו מעמלק ולא ילכו בחפץ לבב ורוח בטוחה אל המלחמה, ולכן מוכרח היה לבלי עבור משה הירדן ומקומו ימלא יהושע אשר הוא מזרעו של יוסף הנלחם בעמלק, ואז לא יפחדו בניי מעמלק ויכלו להלחם בשמו יתברך, וזכות זה יעמוד להם, דאם יעבור משה ויפחדו מעמלק הלא יהיו אוחזין מעשה אבותיהן בידיהן, ויפוקד עון אבות על בנים, ויתקיים ואשמידם כו' חלילה, ולכן נקרא זה אוחז החבל

בשני ראשין, אם סלח נא כו' על עון מרגלים עגם כן אתה מבטל אעברה נא. וכן במלחמות היצר העיקר כי יהיה התעוררות לתשובה מהאדם, ואחרי זה הסיוע מהשי"ת כי יישר לפניו, וכל האנשים אשר פגע בהם אם אינו יודע מי המה השי"ת נותן בלבם שימחלו לו, וכן השי"ת עוזר לו לעשות תשובה בכל אופן, וזה שאמר (ישעיהו נהו, ו) דרשו ד' בהמצאו, בכל הדרישה והתעוררות התכליתי, ואחרי זה יעזב רשע דרכו ואיש און מחשבותיו, שהשם יתן שיעזבו דרכם ומחשבותם, ולכן בהמצאו בעשי"ת (ראש השנה יח), אף כי על דרכי התשובה בכל פרט ופרט לעקור כל שורש רע צריך הכנה גדולה ועמל רב והשקפה ארוכה, בכ"ז אם ההתעוררות יהא באמת יעזור השם וישיג להם לבוא אל עומק התשובה.

(המשך בבולעטין הבא אי"ה)